

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму «Медицина»
(другий (магістерський) рівень вищої освіти, галузь знань І Охорона
здоров'я та соціальне забезпечення, спеціальність І2 Медицина)
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Представлена на рецензування освітньо-професійна програма (ОПП) «Медицина» розроблена проектною групою Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна з урахуванням сучасних вимог до підготовки лікарів. Програма демонструє чітку **логічну узгодженість** між визначеними компетентностями, програмними результатами навчання (ПРН) та освітніми компонентами (ОК), що забезпечує системність підготовки майбутніх лікарів. **Інтегральна компетентність** (здатність розв'язувати складні задачі у сфері медицини) досягається через комплексне вивчення всіх обов'язкових та вибірових компонентів, що в сукупності формують клінічне мислення. **Загальні компетентності** забезпечуються переважно дисциплінами гуманітарного та фундаментального циклу. **Фахові компетентності (ФК)** та відповідні їм **ПРН** забезпечуються блоками клінічних дисциплін та практик, що простежується, зокрема, у наступних взаємозв'язках:

1. *Діагностичний блок* (ФК 1-3, 7; ПРН 4-7) реалізується через: ОК 22-24, 27-31, 33-35, 37, 40-41, 48-53.
2. *Лікувальний блок та невідкладні стани* (ФК 4-6, 8-10; ПРН 8-10, 14, 17) забезпечується: ОК 27-31, 43, 44, 50-51, 53.
3. *Педіатрія, акушерство та гінекологія* (ФК 12-13; ПРН 11-13) – ОК 29, 31.
4. *Профілактична медицина та громадське здоров'я* (ФК 13-14, 17; ПРН 19-20, 23) – ОК 21, 32, 44.
5. *Управлінські та інформаційні компетентності* (ФК 16, 18-20, 22; ПРН 16, 22, 26, 28) – ОК 14, 32, 47.
6. *Реабілітація та паліативна допомога* (ПРН 10) – ОК 36, 46.
7. *Етичні та деонтологічні компетентності* (ФК 24-25; ПРН 16-17) – ОК 16, 39, а також наскрізно в усіх клінічних дисциплінах.

Вибіркові компоненти (ВК) дозволяють здобувачам поглибити окремі фахові компетентності відповідно до бажаної спеціалізації в інтернатурі, зокрема:

- *хірургічний напрям* – ВК 2.2.8, 2.2.22, 2.2.26, 2.2.39, 2.2.46;
- *педіатричний напрям* – ВК 2.2.10, 2.2.16, 2.2.23, 2.2.30, 2.2.41;
- *кардіологія та невідкладні стани* – ВК 2.2.25, 2.2.33, 2.2.37;
- *профілактика та реабілітація* – ВК 2.2.17, 2.2.43.

Варто наголосити, що вибіркові компоненти ОПП «Медицина» також пропонують **широкі можливості для цілеспрямованого формування soft-skills** майбутніх лікарів: комунікативні навички (ВК 2.2.1, 2.2.5, 2.2.14, 2.2.19, 2.2.2); емоційний інтелект, стресостійкість (ВК 2.2.19, 2.2.20, 2.2.21, 2.2.41); критичне мислення, прийняття рішень (ВК 2.2.13, 2.2.24, 2.2.4); лідерство,

управління, командна робота (ВК 2.2.6, 2.2.11, 2.2.43); етичні та громадянські компетентності (ВК 2.2.5, 2.2.14, 2.2.28); самоорганізація та особистісний розвиток (ВК 2.2.4, 2.2.6).

Практична підготовка (ОК 48-53) виконує інтегруючу функцію, забезпечуючи формування цілісного комплексу фахових компетентностей через безпосереднє застосування знань в умовах, наближених до професійної діяльності.

Таким чином, структура ОПП є логічною, збалансованою та забезпечує досягнення всіх заявлених програмних результатів навчання через чітко визначені освітні компоненти, що відповідають вимогам Стандарту вищої освіти.

Аналіз представленої освітньо-професійної програми дозволяє виокремити такі **сильні сторони**:

1. **Прагматико-орієнтований підхід**: програма корелює з актуальними запитами ринку праці та готує фахівців до ефективної діяльності в умовах трансформації системи охорони здоров'я та подальшого навчання в інтернатурі.
2. **Грунтовна практична підготовка**: обсяг та зміст практичної складової відповідають нормативам, забезпечуючи формування базисних професійних навичок, необхідних для майбутньої вузької спеціалізації.
3. **Вікова інклюзивність та превенція**: особливу увагу приділено педіатричному профілю та стратегіям ранньої діагностики та профілактики, що закладає основи для формування лікаря, орієнтованого на збереження здоров'я, а не лише на лікування хвороб, та підвищує якість надання медичної допомоги всім категоріям населення.
4. **Ціннісно-правовий складник**: ефективне впровадження етичних та правових стандартів, що є фундаментальною умовою функціонування сучасного лікаря.
5. **Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів** забезпечується широким спектром дисциплін вибіркового блоку, що також є свідченням високого кадрового потенціалу факультету та його орієнтації на підготовку лікарів нової генерації готової до викликів сучасної системи охорони здоров'я.

З метою подальшої оптимізації освітнього процесу та враховуючи динамічні запити галузі, **пропонується**:

1. **Актуалізувати алгоритми дій у кризових умовах**: розширити підготовку щодо функціонування медичного персоналу в умовах надзвичайних ситуацій та воєнного стану, що відповідає сучасним безпековим викликам.
2. **Цифровізація підготовки**: інтенсифікувати впровадження компонентів, пов'язаних із цифровою трансформацією медицини (робота з eHealth, телемедичні технології), для підвищення цифрової грамотності випускників.
3. **Актуалізація тем з професійного здоров'я медичних працівників**. Враховуючи високий рівень професійного вигорання серед лікарів,

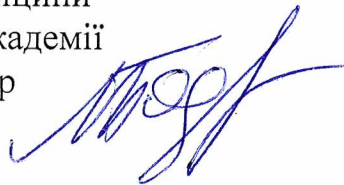
доцільно включити до змісту дисциплін гігієнічного спрямування або до курсу з ментального здоров'я питання профілактики професійного вигорання, гігієни праці медичних працівників, організації ергономічного робочого місця. Це сприятиме збереженню здоров'я самих лікарів на робочих місцях.

Зазначені пропозиції мають стимулюючий характер, не суперечать нормативним вимогам Стандарту та спрямовані на підвищення конкурентоспроможності майбутніх фахівців.

Аналіз змісту освітньо-професійної програми «Медицина» другого (магістерського) рівня Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, її компетентнісної структури та нормативного, кадрового та матеріально-технічного забезпечення дозволяє **зробити висновок** про її повну відповідність Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 222 «Медицина» (затвердженого наказом МОН України від 08.11.2021 р. № 1197), Законом України «Про освіту», «Про вищу освіту» та іншим чинним нормативно-правовим актам України. Вона є актуальною, збалансованою та орієнтованою на потреби системи охорони здоров'я і роботодавців.

Рекомендую представлену освітньо-професійну програму до затвердження та впровадження в освітній процес з урахуванням зазначених рекомендацій.

Завідувач кафедри спортивної медицини
та гігієни Харківської державної академії
фізичної культури та спорту, доктор
медичних наук, професор



Леонід ПОДРІГАЛО

